

«Η τεχνολογία των αρχαίων Ελλήνων»

Η ΑΡΧΑΙΑ ΔΙΟΛΚΟΣ

Οι αρχαίοι Έλληνες διέθεταν όλη την αστρονομική και την τεχνολογική γνώση για να δημιουργήσουν αληθινά επιτεύγματα της μηχανικής - και όχι μόνο. Πράγματι, η αρχαία Ελλάδα, εκτός από λίκνο της φιλοσοφίας και της δημοκρατίας, υπήρξε κοιτίδα σημαντικών τεχνολογικών καινοτομιών και επιτευγμάτων για την εποχή τους.

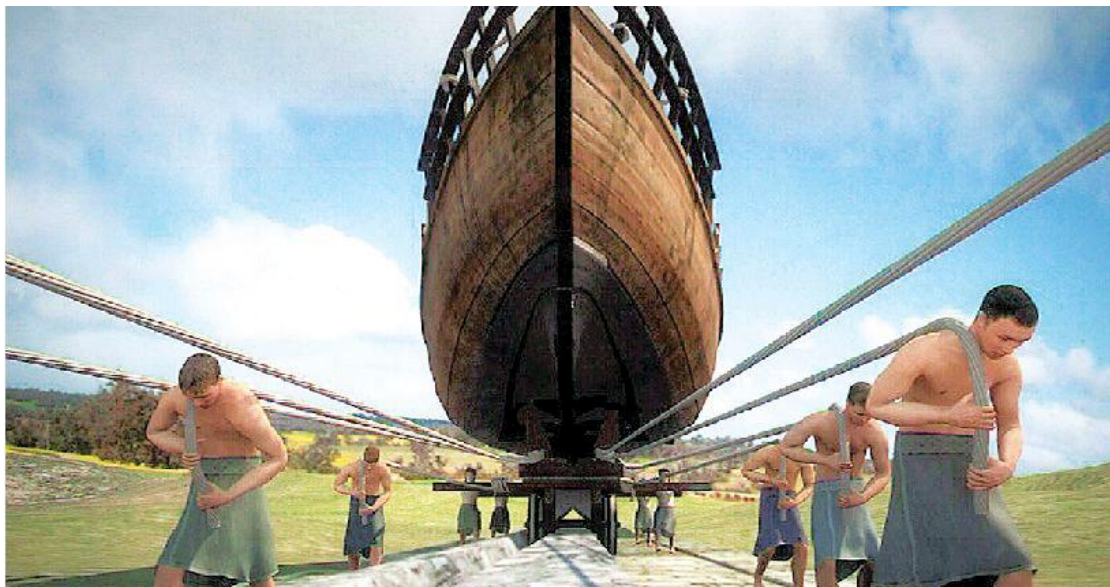
Η πύλη της Αρχαίας Ελληνικής Επιστήμης και Τεχνολογίας αποτελεί ουσιαστικά μια μεγάλη διαδρομή στον χρόνο από τους Προϊστορικούς χρόνους μέχρι τα Μεταβυζαντινά χρόνια. Είναι πολύ σημαντικές οι εξελίξεις της τεχνολογίας, οι τομές και τα επιτεύγματα που άλλαξαν ριζικά τη ζωή των ανθρώπων σε όλα τα επίπεδα: στην παραγωγή, στην κατανάλωση τροφής, στην ένδυση, στις συνθήκες διαβίωσης, στην επιστήμη και τον πολιτισμό.

Ένας τομέας του Αρχαιοελληνικού Πολιτισμικού Θαύματος είναι και τα τεχνολογικά επιτεύγματα. Όπως θαυμάζουμε τα υπόλοιπα στοιχεία του Πολιτισμού των Προγόνων μας (Φιλοσοφία και Ποίηση, Θέατρο και Αρχιτεκτονική, Μουσική και Επιστήμη), έτσι και η αρχαία τεχνολογία κατέχει επάξια μία θέση περίοπτη στο πολιτισμικό μας οικοδόμημα. Είναι απορίας άξιον μάλιστα πώς ακριβώς έφτιαχναν οι Πρόγονοί μας πράγματα που ακόμα και σήμερα φαίνονται πολύ δύσκολα.

Ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα των Προγόνων μας είναι η “Αρχαία Δίολκος”.

Οι εφευρετικοί Κορίνθιοι αντιλήφθηκαν από πολύ νωρίς – ίσως από τον 9ο αιώνα π.Χ. - ότι η σημασία του Ισθμού, πέραν από γραμμή αμύνης, ήταν πολύ σημαντική για τη ναυσιπλοΐα και συγκεκριμένα ότι το μικρό πλάτος του Ισθμού, θα μπορούσε να επιτρέψει το **πέρασμα των πλοίων** από τη μία θάλασσα στην άλλη (από τον Κορινθιακό στον Σαρωνικό κόλπο και αντίστροφα) και να διευκολυνθεί η επικοινωνία Ανατολής - Δύσης, απαλείφοντας την επικίνδυνη και εξαιρετικά μακρινή διαδρομή του **περίπλου της Πελοποννήσου** και του ακρωτηρίου του Μαλέα. Στα πλαίσια αυτά και με τη γνωστή εφευρετικότητα, εργατικότητα, εξυπνάδα

και γνώση της μηχανικής που διέθεταν, άρχισαν να κατασκευάζουν έναν διάδρομο εγκάρσια του Ισθμού που ξεκινούσε από την σημερινή περιοχή της Ποσειδωνίας και κατέληγε στον Σχοινούντα (σημερινό Καλαμάκι), χωρίς ν' ακολουθεί ευθεία πορεία για να αποφεύγονται οι μεγάλες ανηφόρες και κατηφόρες που θα καταπονούσαν τους εκτελούντες την έλκυση των πλοίων. Ο διάδρομος αυτός ομιάστηκε **Δίολκος** και ήταν **παγκοσμίως το πρώτο μέσο σταθερής τροχιάς.**

Ο/Η **Δίολκος** ήταν ο ειδικής κατασκευής πλακόστρωτος δρόμος που συνέδεε τις δύο άκρες του [Ισθμού της Κορίνθου](#) και πάνω στον οποίο σύρονταν κατά την αρχαιότητα από δούλους τα πλοία από τον Κορινθιακό στον Σαρωνικό Κόλπο και αντίστροφα.

Η Διόλκος πρέπει να κατασκευάσθηκε είτε στα τέλη του 7ου αιώνα π.Χ., είτε, το πιθανότερο, στις αρχές του 6ου αιώνα π.Χ., όταν τύραννος στην Κόρινθο ήταν ο Περίανδρος. Ο Περίανδρος διακρίθηκε για την έντονη δραστηριότητά του ως προς τα έργα πολιτιστικής και οικονομικής σημασίας και αναφέρεται ότι σκέφθηκε να ανοίξει και διώρυγα στον Ισθμό της Κορίνθου. Δεν πραγματοποίησε ωστόσο το σχέδιο αυτό γιατί τα τεχνικά μέσα που διέθετε δεν μπορούσαν να ολοκληρώσουν ένα τέτοιο έργο, αλλά και επειδή οι θρησκευτικές προλήψεις των χρόνων εκείνων ήταν αντίθετες σε κάθε επέμβαση και μετατροπή των έργων των θεών. Επειδή όμως το εμπόριο της Κορίνθου βρισκόταν τότε σε μεγάλη ανάπτυξη, σκέφθηκε να κατασκευάσει έναν ειδικό δρόμο, πάνω στον οποίο θα μεταφέρονταν τα πλοία από τον Κορινθιακό στον Σαρωνικό Κόλπο και αντίστροφα διαμέσου της ξηράς.

Από την άποψη της τεχνικής κατασκευής της, η Διόλκος είχε τη μορφή δρόμου στρωμένου με κυβόλιθους κομμένους από πωρόλιθο. Το πλάτος της κυμαινόταν από 3,5 μέχρι 5 μέτρα. Στο μέσο του υπάρχουν δύο παράλληλες αυλακώσεις, οι οποίες είναι βέβαιο πως δεν οφείλονται στη φθορά από την τριβή που προκαλούσε η μεταφορά των πλοίων, αλλά αποτελούν μέρος της κατασκευής. Σκοπός τους ήταν η προφύλαξη από εκτροπές σε σημεία ιδιαίτερης επικινδυνότητας, όπως οι στροφές. Τον ίδιο σκοπό εξυπηρετούσαν και τα θεμέλια, τα οποία προστέθηκαν στο πιο επικίνδυνο σημείο του έργου, που ανακαλύφθηκε στον χώρο της Σχολής Μηχανικού και αντιστοιχεί σε κλειστή στροφή.

Φαίνεται ότι τα πλοία σύρονταν επάνω σε πλατφόρμες από δούλους, γιατί ίχνη από οπλές ζώων ή κάποιο μηχάνημα δεν είναι ορατά. Η χρονολόγηση της Διόλκου στα χρόνια του Περίανδρου στηρίζεται κυρίως στην ανεύρεση μερικών θραυσμάτων αγγείων κάτω από τους κυβόλιθους σε ορισμένα σημεία της, καθώς και σε γράμματα χαραγμένα πάνω στις πλάκες του δρόμου, τα οποία θα είχαν μάλλον καθοδηγητικό σκοπό.

Το πότε ακριβώς έπαυσε να χρησιμοποιείται η Διόλκος είναι άγνωστο. Γεγονός πάντως θεωρείται ότι τη χρησιμοποιούσαν επί αρκετούς αιώνες.

Είναι αμέτρητα τα εφευρήματα των αρχαίων Ελλήνων που αποτέλεσαν τους θεμέλιους λίθους της πολύπλοκης τεχνολογίας τους. Αυτά τα κληροδοτήματα, ίδια και αναντικατάστατα, εξακολουθούν και σήμερα να αποτελούν τα δομικά στοιχεία της σύγχρονης τεχνολογίας μας, η εξέλιξη της οποίας θα ήταν αμφίβολη χωρίς την ανέξοδη και απροβλημάτιστη υιοθέτησή τους. Πάνω από μια χιλιετία

